

**Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw gynhaliwyd
ar y 16 Hydref 2014 yn Theatr y Ddraig, Abermaw**

YN BRESENNOL

Y Cyngorwyr John Wynn Jones, Gethin Glyn Williams (Cyngor Gwynedd), Y Cyng. R. A. Williams, (BRIG-Barmouth Resort Improvement Group), Mr Llew Griffin (Clwb Hwyllo Meirionnydd), Mr Mark James (Cymdeithas y Bad Achub), Mrs Wendy Ponsford (Cymdeithas Defnyddwyr Harbwr Moryd Abermaw)

Hefyd yn Bresennol: Cyng. D. Richardson (Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi) - Sylwedydd

Swyddogion

Mr Llŷr B. Jones	-	Uwch Reolwr Economi a Chymuned
Mr Barry Davies	-	Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig
Mr Glyn Jones	-	Harbwr Feistr
Mr Kris Hughes	-	Cymhorthydd Harbwr
Mrs Glynda O'Brien	-	Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu
Mrs Mererid Watt	-	Cyfieithydd

Ymddiheuriadau: Y Cyngorydd Louise Hughes, Eryl Jones-Williams (Cyngor Gwynedd), Y Cyngorydd Lark Davies (Cyngor Tref Abermaw),

1. **ETHOL CADEIRYDD**

Penderfynwyd: Ail-ethol y Cyngorydd Gethin Glyn Williams i'r Gadair am y flwyddyn 2014-15.

2. **ETHOL IS-GADEIRYDD**

Penderfynwyd: Ail-ethol y Cyngorydd Eryl Jones-Williams yn Is-gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2014-15.

3. **GAIR O GROESO**

Croesawodd y Cadeirydd pawb i'r cyfarfod ac yn benodol y Cyngorydd John Wynn Jones, Aelod Cabinet Economi, Cyngor Gwynedd.

4. **DATGAN BUDDIANT PERSONOL**

Datganodd y Cyngorydd Gethin Williams a Mrs Wendy Ponsford fuddiant personol mewn unrhyw fater a drafodir yn ymwneud â'r Clwb Hwyllo gan eu bod yn Aelodau o'r Clwb.

5. **COFNODION**

Cyflwynwyd: Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw gynhaliwyd ar y 20 Mawrth 2014.

Penderfynwyd: Derbyn a chymeradwyo'r cofnodion fel rhai cywir. .

6. ADRODDIAD Y SWYDDOG MORWROL

Cyflwynwyd: Adroddiad y Swyddog Morwrol, Mr Barry Davies ar weithgareddau harbwr Abermaw gyda chyfeiriad penodol at y canlynol:-

(A) Pwyllgorau Ymgynghorol Harbyrau – Cylch Gorchwyl

(i) Esboniwyd bod y Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu wedi cyfathrebu hefo pob un o'r sefydliadau â diddordeb yng ngweithgareddau'r Harbwr gan ofyn iddynt, yn unol â cylchgorchwyl y Pwyllgor, nodi'r rhesymau a'r cyfleoedd lle gwelir y byddant yn gallu cyfrannu fel sefydliad at waith y Pwyllgor Ymgynghorol ynghyd ag anfon tystiolaeth cofnodion cymwys o'u Cyfarfodydd Blynyddol a'u cyfansoddiad fel meini prawf. Nodwyd bod rhai sefydliadau wedi anfon y ddogfennaeth berthnasol ac fe ddisgwylir y gweddill maes o law.

(ii) Gan mai 6 sefydliad a restrwyd ar y rhestr Aelodaeth a bod lle i hyd at saith aelod i gynrychioli gwahanol fuddiannau defnydd yr Harbwr, awgrymodd Aelod y dylid gwahodd Pwyllgor y Tri Chopa fel y seithfed sefydliad cymwys.

(iii) Mewn ymateb i ymholiad ynglŷn ag adroddiad i'r Cabinet, esboniodd yr Uwch Reolwr Economi a Chymuned mai'r bwriad ydoedd cyflwyno adroddiad blynyddol i'r Cabinet yn rhoi adolygiad o weithgareddau dros y flwyddyn yn yr Harbyrau gyda linc i'r cofnodion. Ychwanegodd yr Aelod Cabinet Economi efallai na all fynychu pob un o gyfarfodydd y pedwar Pwyllgor Harbwr ond yn sicr roedd yn derbyn cofnodion pob un ohonynt.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi'r uchod.

(b) Gofyn i'r Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu anfon llythyr o wahoddiad i Bwyllgor y Tri Chopa enwebu cynrychiolydd i wasanaethu ar y Pwyllgor Ymgynghorol yn ddarostyngedig iddynt gymhwyso â'r meini prawf priodol.

(B) Cod Diogelwch Harbyrau

(i) Adroddodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol hwn wedi derbyn copi o'r Cod Diogelwch Harbyrau ac yn cymryd yn ganiataol, gan na dderbyniwyd unrhyw sylwadau, bod y cynnwys yn dderbyniol i'r Aelodau.

Penderfynwyd: Derbyn a chymeradwyo'r Cod Diogelwch Harbyrau.

(C) Trefniadau Rheolaethol Harbwr Abermaw

(i) Adroddodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod trafodaethau anffurfiol wedi eu cynnal gyda Chadeirydd y Pwyllgor Ymgynghorol er mwyn canfod sut y gellir gweithredu'r Harbwr yn fwy effeithiol a sut y gall preswylwyr yr ardal gymryd perchnogaeth i redeg gweithgareddau dydd i ddydd yr Harbwr.

(ii) Ychwanegodd y Cadeirydd bod y Cyngor Tref yn rhagweithiol yn y dref ac yn awyddus i sefydlu Ymddiriedolaeth yr Harbwr yn unol â disgwyliadau o'r math o weithdrefnau y gellir eu hystyried. Roedd y Cadeirydd eisoes wedi cyflwyno sylwadau ar ran y Gymuned i'r Uwch Reolwr Economi a Chymuned. Fel man cychwyn, awgrymwyd i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig ymchwilio a darparu memorandwm o ddealltwriaeth yr asedau er ystyriaeth y rhanddeiliad fel bo modd iddynt drefnu cynllun busnes addas.

(iii) Nododd cynrychiolydd Cymdeithas Defnyddwyr yr Harbwr bod consensws barn i symud ymlaen ac y byddai modd gwneud hynny mor fuan ag sy'n bosibl yn amodol i'r Cyngor dderbyn cynllun busnes a'i fod yn bwysig i dderbyn gwybodaeth o'r asedau yn nhermau adeiladau, pa ardaloedd y gellid eu rheoli, berchnogi neu lesu. Nodwyd pwysigrwydd i unrhyw asedau fod mewn cyflwr da a diogel.

(iv) Pwysleisiodd yr Uwch Reolwr Economi a Chymuned bod dau egwyddor i'w ystyried sef:

- Atebolrwydd a pherchnogaeth leol
- Pwyslais bod angen i'r Harbwr fod yn ariannol hyfyw

ac yn hyn o beth, rhaid ystyried yr hyn sydd eisoes yn bodoli'n Abermaw a bod y gyllideb yn derbyn cymhorthdal. Nodwyd ymhellach y byddai trawsnewid i redeg yr Harbwr yn fasnachol yn fater i'w ystyried. Yn naturiol byddai angen derbyn barn gyfreithiol ynglyn â'r gwahanol ddulliau sef:

- Ymddiriedolaeth Harbwr a fyddai'n gorff statudol annibynnol
- Dull yn unol ag Adolygiad Porthladd Bwrdeistrefol (Municipal Port Review)
- Pwyllgor Rheoli'r Harbwr (a fyddai'n ofynnol i'r dyletswyddau fod yn gyfrifoldeb i'r Cyngor llawn)

(v) Ychwanegodd yr Aelod Cabinet bwysigrwydd bod unrhyw gynllun busnes yn greiddiol a chynaliadwy i'r dyfodol. Atgoffwyd y Pwyllgor bod y Cyngor yn wynebu toriadau heriol ac ni fyddai'n bosibl cymryd unrhyw gyfrifoldeb o'r Harbwr yn ôl.

Penderfynwyd: (a) Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig fel man cychwyn:

- (i) **Ymchwilio i'r posibilrwydd i drefnu memorandwm o'r asedau ynghyd â chyfreithlondeb unrhyw gynigiad**
- (ii) **Drafod gyda Mr Huw Davies, Peiriannydd, ynglyn â chyflwr waliau'r cei ac unrhyw gyfrifoldebau a fu mewn bodolaeth yn unol a Deddfwriaeth Amddiffyn yr Arfordir**

(CH) Staff Harbwr

(i) Adroddwyd bod cyfnod cyflogaeth Kris Hughes, Cymhorthydd Harbwr Abermaw, wedi ei ymestyn hyd at ddiwedd Hydref a'i fod wedi derbyn swydd lawn-amser fel Meistr Dec i gwmni Holyhead Towing. Talwyd teyrnged a diolchwyd iddo am ei wasanaeth clodwiw dros y tair blynedd diwethaf a dymunwyd yn dda iddo yn ei yrfa newydd.

(ii) Nododd Aelod ei fod yn drist i gollu staff gweithgar o Abermaw a chymerwyd cyfle i dalu teyrnged i Glyn Jones, Harbwr Feistr, am achub bywyd unigolyn ar y traeth yn ystod yr haf.

(iii) Byddir yn derbyn cymorth lle gellir yn unol â'r drefn arferol o Aberdyfi a Phorthmadog ac fe fyddir yn cylchredeg rhaglen waith maes o law i Aelodau ar gyfer Tachwedd/Rhagfyr, Ionawr/Mawrth.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(D) Mordwyo ac Angorfeydd

(i) Nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod Tŷ'r Drindod, yn unol â'r drefn, wedi archwilio'r cymhorthyddion mordwyo ac ar y cyfan roeddynt wedi cyrraedd y gofynion. Nodwyd pwysigrwydd bod y cymhorthyddion ar eu safleoedd.

(ii) Nodwyd bod yr Harbwr Feistr wedi tynnu rhai angorfeydd allan o'r dŵr a gwelwyd enghreifftiau ohonynt yn ystod y cyfarfod gan dynnu sylw at eu cyflwr gwael. Rhaid mynnu bod yr angorfeydd o ansawdd derbyniol i fedru dal cychod yn ogystal ag ail-edrych ar y trefniadau, o ystyried symudiad yn y tywod.

(iii) Ychwanegwyd i'r uchod, bod rhaid sicrhau'r angen i'r Harbwr Feistr roddi lleoliad i'r cychod er mwyn cadw rheolaeth gan ofyn i berchnogion gwblhau a dychwelyd y ffurflenni perthnasol a'r trefniadau i'w gweithredu ar unwaith. Mewn ymateb i ymholiad, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig os nad yw perchennog angorfa yn cyflwyno tystysgrif angorfa y gall hyn effeithio ar delerau yswiriant. Hyderir y bydd cydweithio rhwng y contractwyr / defnyddwyr ac apeliwyd ar Aelodau i annog defnyddwyr i gydymffurfio â'r rheolau perthnasol. Yr unig angorfeydd cymwys fydd y rhai sydd gyda thystysgrif neu gwch arno.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi'r uchod.

(b) Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig anfon copi o'r Is-ddeddfau i Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol a'r holl ddefnyddwyr sy'n gweithredu ar yr Harbwr.

(DD) Ystadegau Morwrol

(i) Cyfeiriwyd Aelodau at yr ystadegau yn dangos nifer y cychod yn Abermaw gan nodi bod y nifer wedi gostwng ond nad oedd hyn yn adlewyrchiad o weithgareddau'r Harbwr ond yn hytrach sefyllfa'r economi.

(ii) Gwnaed sylw bod 54% o'r perchnogion y cychod yn lleol a bod hyn yn galonogol o'i gymharu â Marina Pwllheli gyda 17% yn lleol.

(iii) Nodwyd nad oedd 140 o angorfeydd yn Abermaw yn adlewyrchiad teg oherwydd ni ellir derbyn cyn gymaint â hyn o gychod yno. Mewn ymateb, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod y ffigwr hwn yn un hanesyddol ac y byddai'r Harbwr Feistr yn adolygu'r sefyllfa i'r dyfodol. Byddai hyn yn ymchwiliad diddorol i ganfod gwir capasiti'r Harbwr gyda chais am adroddiad pellach i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol.

(iv) Awgrymwyd ymhellach pe byddir yn symud y cychod pŵer i ardal Aberamffra, byddai digon o le i'r cychod hwylio. Mewn ymateb, eglurodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig rhaid bod yn wyliadwrus ynglyn â symud cychod i Aberamffra a bod angen gwneud mwy o ymchwil o ran diogelwch y safle, cau'r giatiau, parcio, a.y.b.

(v) Awgrymodd y Cadeirydd y byddai'n ddefnyddiol anfon holiadur i gwsmeriaid sydd yn gadael yr Harbwr i ganfod y rhesymau pam ac y byddai'n fodd i'r Gwasanaeth Morwrol gael gwell dealltwriaeth o anghenion y defnyddwyr ac i wella'r cyfleusterau i'r dyfodol.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi'r uchod.

(b) Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig drefnu ymchwiliad pellach i'r nifer o angorfeydd yn Abermaw a'r modd i symud cychod pŵer i Aberamffra.

(E) Cyllidebau Harbyrau

- (i) Cyflwynwyd taenlen gyllideb i'r Aelodau yn ystod y cyfarfod a thywyswyd hwy drwy'r wybodaeth gan nodi bod targed incwm yr Harbwr ar gyfer 2013-14 yn £31,089.33 ac o safbwynt gwariant roedd cyllideb o £63,300 gyda £12,393 o danwariant. Nodwyd bod balansau y flwyddyn ariannol diwethaf yn adlewyrchu gor-fuddsoddiad yn yr Harbwr.
- (ii) O safbwynt flwyddyn gyllidol diwedd Medi 2014-15 roedd cyfanswm gwariant yn £31,856 gyda thanwariant o £12,459.03 o ran incwm.
- (iii) Cyfeiriwyd at ffioedd a thaliadau ar gyfer flwyddyn nesaf a olygai oddeutu 1% o gynnydd.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r cyllidebau.

(F) Trwyddedau Perchnogion a Chychwyr

- (i) Cyfeiriodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig at ddogfennaeth a anfonwyd i'r Aelodau ar wahân ynglyn â'r uchod ac roedd y swyddog yn ymwybodol bod trafferthion wedi codi ynglyn â gweithrediadau'r fferi. Derbyniwyd un cwyn ffurfiol gan y Gwasanaeth Morwrol yn ystod y flwyddyn ond bu i'r mater gael ei ddatrys yn fuan. Byddir yn monitro'r sefyllfa dros y tymor nesaf ac oni chydymffurfir â'r rheolau perthnasol ni fydd dewis ond i symud ymlaen i'r ysgraffau dderbyn trwyddedau MGM 334 gan Wylwyr y Glannau.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(FF) Digwyddiadau

- (i) **Defnydd a Rheolaeth y Pontŵn** - Adroddwyd gan y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod y Gwasanaeth yn parhau i gynnal a chadw'r pontŵn a bod y gwasanaeth am ofyn barn peirannydd i ddylunio cynllun newydd o gysylltu'r bysedd i'r pontŵn gan ragwedl y bydd yn llawer iawn gwell i'r dyfodol.
- (ii) **Raciau Cychod Gweini** - Adroddwyd bod rac wedi ei adeiladu gan staff yr Harbwr sydd yn sustem lawer iawn mwy diogel ac wedi ei groesawu gan y defnyddwyr ond fe ymddiheurwyd am y byr rybudd a roddwyd i'r defnyddwyr.
- (iii) O safbwynt addasrwydd lliw'r raciau i gyd-fynd â lliw celfi'r Harbwr, gofynnwyd i gynrychiolydd Clwb Hwyllo Meirionnydd anfon gwybodaeth am baent pwrpasol i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig er ystyriaeth.
- (iv) Nodwyd ymhellach bod angen rhyw fath o adnabyddiaeth perchnogaeth boed hyn yn rif gyda linc i'r angorfa.
- (v) **Difrod Stormydd y Gaeaf** - adroddwyd bod cryn waith wedi ei gwblhau yn dilyn stormydd y gaeaf gydag arian grant gan Lywodraeth Cymru ar gyfer atgyweirio'r gerddi, traphont a'r promenâd.
- (vi) **Gwobr Traeth** – nodwyd bod canlyniadau dŵr ymdrochi Abermaw wedi cwrdd â gofynion ac y byddir yn chwifio'r Faner Las flwyddyn nesaf. Yn anffodus, roedd y

faner goch wedi ei ddifrodi a'r Cyngor Tref yn pryderu nad oedd yn chwifio. Fodd bynnag, bwriedir ail-leoli'r Faner Goch ar ddiwedd y morglawdd, Ynys y Brawd a Phwynt Penrhyn. Bwriedir cyflwyno adroddiad i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol gan y Bad Achub yn nodi ffafiaeth tuag at arwyddion yn hytrach na baneri coch.

(vii) **Consesiynau** - nodwyd y byddir yn adolygu'r rhain yn ystod misoedd y gaeaf.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

7. MATERION I'W HYSTYRIED AR GAIS AELODAU O'R PWYLLGOR YMGYNGHOROL

- (a) Pa fesurau lliniaru/rheoli traffig a ellid eu gosod i wella diogelwch cerddwyr sy'n defnyddio'r harbwr a'r bobl sy'n cael mynediad i'r ceiau a'r llithrfeydd gyda chychod ac offer?

Mewn ymateb, cadarnhaodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y byddai'n cysylltu gyda Dafydd Williams, Uwch Rheolwr Trafnidiaeth, ynglyn â'r uchod.

- (b) Mynegwyd pryderon gan ddefnyddwyr am gyfanrwydd adeileddol y cei a wal y cei. Y farn oedd bod 'bylchau' sylweddol yn yr adeiladwaith yn rhannol o ganlyniad i 'gloddio hydrologig' yn ystod tywydd garw.

Mewn ymateb, cadarnhaodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y byddai'n ymgynghori gyda Mr Huw Davies, Uwch Peiriannydd, ar y mater.

- (c) Gofynwyd bod y Cyngor yn ystyried 'aredig' yr harbwr ger wal y cei i symud y gwaddodion fydd yn cael eu cymryd ymaith gyda'r trai. Byddai hyn yn caniatáu i'r proffil ger wal y cei i gael ei wneud yn wastad fel nad yw'r cychod yn troi i ffwrdd o'r wal pan maent yn setlo ar ddŵr isel. Mae defnyddiwr lleol wedi cynnig gwneud hyn gan ddefnyddio ei offer ei hun, ar yr amod fod ei gostau tanwydd (diesel) yn cael eu cwrdd.

Mewn ymateb, nododd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig bod angen sicrhau bod unrhyw ddefnyddiwr yn meddu ar drwyddedau priodol yn enwedig gan fod y Pwyllgor Diogelwch ac Iechyd (HSE) yn ymweld ag Abermaw yn rheolaidd.

- (d) Ystyriwch ddarparu 'baddon traed' a chrafwyr esgidiau i ganiatáu i ddefnyddwyr fel rhai â cherbydau dŵr personol, i olchi tywod i ffwrdd cyn defnyddio cyfleusterau'r harbwr neu gael mynediad i adeiladau.

Nodwyd bod chwech o dapiau dwr ffres yn bodoli ar yr Harbwr ac awgrymwyd y dylai cynrychiolydd defnyddwyr yr Harbwr gael pellach gyda'r Harbwr Feistr i drafod beth fyddai'n bosibl ei wneud i ddatrys y broblem, a'r posibilrwydd i osod arwydd i gyfeirio unigolion i'r tapiau.

- (e) Pryder am gyflwr y plinth ar waelod grisiau'r fferi.

Nodwyd y byddai'r uchod yn cael sylw dros y Gaeaf.

- (f) Angorfeydd i ymwelwyr / angori ar y pontŵn

Nodwyd bod y pontwn wedi ei ariannu ar gyfer ymwelwyr a ddim er budd pobl leol i adael eu cychod arno am wythnosau. Prif fwriad y pontwn ydoedd angora dros gyfnod byr a chyfrifoldeb swyddogion y Gwasanaeth Harbwr ydyw sicrhau bod hyn yn digwydd.

(g) Llysnafedd ar y brif lithrfa.

Nodwyd bod y llithrfa wedi ei lanhau ac yn hollol lân. Mewn ymateb i ymholiad ynglyn â'i lanhau yn wythnosol, nodwyd y cyflwynir adroddiadau yn wythnosol gyda phob un o'r llithrfeydd yn cael eu glanhau yn ôl yr angen. Anogwyd Aelodau i gysylltu â'r Harbwr Feistr os oes unrhyw bryder i'r dyfodol.

Penderfynwyd: (i) Derbyn a nodi'r uchod.

(ii) Gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig ymdrin â materion (a) a (b) uchod.

6. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Penderfynwyd Nodi y cynhelir cyfarfod nesaf y Pwyllgor Ymgynghorol ar ddydd Iau, 19 Mawrth 2015.

CADEIRYDD.